

INDUSTRIA EXTRACTIVĂ DIN ROMÂNIA INTERBELICĂ. STRUCTURĂ, DINAMICĂ, FACTORI DE CREȘTERE

Adrian Platon

Deși de-a lungul întregii perioade interbelice România a continuat să rămână o țară slab dezvoltată din punct de vedere industrial, industria a cunoscut o creștere și o diversificare notabilă. În context, industria extractivă a jucat un rol remarcabil prin aportul însemnat la producția industrială - de energie primară și de minereuri și materii prime, precum și - în cazul țățeiului prelucrat - la export. Astfel, ponderea industriei extractive în volumul producției globale a industriei mari din România interbelică a oscilat între 12,2% (în 1938) și 21,2% (în 1926)(1). În privință

greutății specifice a produselor petroliere în totalul exporturilor românești, după ce - în intervalul 1921-1927 - a oscilat între 11,9% și 24,7%, începând cu 1928 ea crește rapid atingând plafonul maxim în 1933, anume 54,3% (2). Deși următorii cinci ani (1934-1938) au marcat scăderi ale ponderii derivatelor petroliere în valoarea exporturilor - aceasta pendulând între 40,2% și 51,9% - produsele din țăței și - au menținut primatul în rândul mărfurilor cu care România participă la schimbul internațional de valori materiale (3).

1. Structura industriei extractive

La momentul 1921 structura industriei extractive din România era următoarea: 46,9% țăței, 42,7% cărbuni, 1,5% gaze naturale, 2,6% minereuri metalifere, 0,2% minereuri nemetalifere, 5,2% sare și 0,9% producția carierelor de piatră (4). Peste 18 ani - în 1939 - ea se prezenta astfel: țăței 69,3%, cărbuni 11,4%, gaze naturale 6,5%, minereuri metalifere 7%, minereuri nemetalifere sub 0,1%, sare 4,5% și producția carierelor 1,3% (5).

Comparativ cu anul de bază, 1939 marchează o creștere puternică a ponderii extracției de țăței (cu 22,4 puncte procentuale) și o diminuare la fel de spectaculoasă a greutății specifice a cărbunilor (cu 31,3 puncte procentuale). La celelalte produse sau grupe de produse înregistrăm majorări - mai importante în cazul gazelor naturale (cu 5 puncte) și al minereurilor

metalifere (cu 4,4 puncte) și mai puțin concludente în cel al carierelor de piatră (cu 0,9 puncte); în situația extracției de sare consemnăm o scădere ușoară (cu 0,7 puncte), în vreme ce minereurile nemetalifere și reduc și mai mult ponderea - și așa nesemnificativ - ajungând să reprezinte sub 0,1% din totalul anului.

Modificările însemnante produse în cadrul industriei extractive din România interbelică sunt relevante și de coeficientul schimbărilor structurale, estimat la 14,76 pentru perioada 1921-1939, la 9,30 pentru intervalul 1921-1928, la 3,44 pentru anii crizei economice mondiale și la 6,90 pentru ultimii şase ani investigați.

Sursele statistice pun în evidență poziția predominantă deținută de exploatarea țățeiului în ansamblul industriei miniere din țara noastră, între cele două

războaie mondiale. Dacă facem abstracție de anul de bază (1921) când extracția de țăței a deținut o pondere de "numai" 46,9%, participarea țățeiului la producția minieră a fost de peste 50% într-un număr de opt ani și de peste 60% într-un număr de zece ani, atingând nivelul cel mai înalt în 1939, cu 69,3%. Pe locul doi s-au situat - în mod permanent - cărboanele, cu o greutate specifică mare (42,7% din total) în anul de început al perioadei. Pe parcurs însă s-a manifestat un trend puternic de

reducere a ponderii lor, care în 1939 atinge punctul cel mai coborât (11,4% din total). Celelalte produse sau grupe de produse au avut greutăți specifice mult mai mici, care au oscilat între următoarele limite: gazele naturale între 1,5% (în 1921 și 1922) și 10% (în 1938), minereurile metalifere între 1,9% (în 1926 și 1928) și 8,3% (în 1935), minereurile nemetalifere între sub 0,1% și 0,2%, sarea între 3,1% (în 1925) și 11,7% (în 1932) și carierele de piatră între 0,9% (în 1921) și 3% (în 1938) (6).

2. Dinamica producției (7)

Ritmul mediu anual de creștere a industriei extractive din România - în cadrul subperioadelor dintre cele două războaie mondiale - a fost extrem de inegal și cu o tendință de scădere deosebit de pronunțată. Astfel, dacă între anii 1922-1928 ritmul de creștere a fost remarcabil (13,6%), în timpul crizei economice mondiale el a scăzut la 5,5% - un ritm notabil, totuși, pentru o perioadă de criză, mai ales în condițiile în care producția din alte ramuri ale economiei s-a diminuat considerabil - pentru că în intervalul 1934-1939 ritmul mediu anual de creștere să fie deosebit de mic, anume 0,7% (8). Drept rezultat ritmul mediu anual de creștere a producției miniere pe întreaga perioadă supusă investigației (1922-1939) a fost de 6,9%.

Pe ansamblul său, producția industriei extractive a sporit constant, cu excepția anului 1933, până în 1936, an în care se realizează nivelul cel mai înalt, respectiv 10.935.657 mii lei valuta anului 1938, reprezentând o creștere de aproape patru ori a valorii înregistrate în 1921 (2.782.824 mii lei 1938). În ultimii trei ani (1937, 1938 și 1939) notăm - față de nivelul atins în 1936 - reduceri cu 10,4%, 12,3% și, respectiv,

15,4%, astfel încât producția anului 1939 reprezenta o creștere de 3,3 ori în raport cu anul de bază (1921).

În legătură cu dinamica industriei extractive din România interbelică constatăm creșterea remarcabilă produsă în răstimpul crizei economice mondiale, când indicii s-au situat la următoarele nișe: 1929 = 108,2; 1930 = 117,2; 1931 = 125,1; 1932 = 131,4; 1933 = 130,6 (1928 = 100) (9).

Acest curs a fost determinat în foarte bună măsură de evoluția înregistrată de cele două produse de bază ale industriei extractive românești - petrolul și cărbunele - respectiv de creșterea puternică a producției de țăței (1921 = 100, 1936 = 744,9, 1939 = 532,8) paralel cu trendul la fel de sensibil de diminuare a extracției de cărboane (1921 = 100; 1927 = 178,6, 1936 = 108,8). Dacă până în 1936 sporul spectaculos al producției de țăței a compensat din plin reducerile sau fluctuațiile care au avut loc în producția din celelalte ramuri ale industriei extractive, scăderea pregnantă - după anul pomenit - a extracției de petrol a cauzat un efect similar la nivelul ansamblului industriei miniere (1921 = 100, 1936 = 393,0, 1939 = 332,6).

3. Factorii de creștere - forța de muncă și productivitatea muncii

Până în anul 1930 ponderea salariaților din industria extractivă în totalul

numărului de salariați din industria "mare" din România a oscilat între 27,1% și

tă minimă (în 1930) și 30,5% limită maximă (în 1926). Din 1931 menționata pondere scade vizibil an de an atingând doar 19,4% în 1938 (10).

Forța de muncă angajată în industria extractivă (11) - numărând, în 1921, 62.989 salariați - a crescut constant în fiecare an până în 1926 când se consemnează numărul cel mai mare de salariați din acest sector al economiei naționale, anume 92.498, cîfră cu aproape 47% mai mare decât în anul de bază (1921). Unei atari creșteri îi corespunde un ritm mediu anual de 8,0%.

Următorii doi ani (1927 și 1928) - ca rezultat al progreselor realizate în tehnica extracției, în cea a țățeiului îndeosebi - au marcat față de 1926 scăderi cu peste 6% și, respectiv, 15,5%, conducând la un nivel al salariațiilor (în 1928) comparabil cu cel din 1923 (1928 = 78.153; 1923 = 78.481).

Anii crizei economice mondiale, care au adus numeroase concedieri și în acest sector de activitate economică, au făcut ca numărul salariațiilor să scadă masiv. Dacă luăm ca bază de calcul anul 1929 (cu un număr de 79.915 salariați) înregistram următorii indici: 80,7 pentru 1930, 62,7 pentru 1931, 61,5 pentru 1932 și 57,9 pentru 1933. O asemenea evoluție a făcut ca în 1933 forța de muncă angajată în industria extractivă (46.253) să se afle la un nivel de 51% în raport cu 1926 - anul cu cel mai mare număr de salariați - și de 73,4% comparativ cu anul 1921.

Odată depășită criza, numărul salariațiilor a început să crească statornic până în 1938 (de la 46.253 în 1933 la 69.734), într-un ritm mediu anual de 8,5%, pentru ca în 1939 să constatăm o nouă scădere (cu 6,5% față de 1938), numărul de 65.215 angajați fiind cu 3,5% mai mare decât în primul an al perioadei (1921).

Contribuția factorului forță de muncă, comparativ cu factorul productivitatea muncii, la creșterea producției totale a industrii extractive (12) a fost precumpănitoare între anii 1922 și 1925, ponderea sporurilor de producție realizate pe seama

creșterii numărului de salariați fiind de 54,6% în 1922, de 66,5% în 1923, de 57,7% în 1924 și de 52% în 1925. Din 1926 sporurile de producție datorate factorului număr de angajați sunt din ce în ce mai mici (40% în 1926, 27,3% în 1927, 15,1% în 1928, 14,6% în 1929 și 1,2% în 1930), ajungând ca între anii 1931 și 1937 ele să fie egale cu zero. În fine, în ultimii doi ani ai perioadei analizate (1938 și 1939) o parte foarte mică din creșterea producției, anume 3,9% și, respectiv, 1,4% s-a realizat pe seama creșterii numărului de salariați.

Acțiunea forței de muncă asupra sporirii producției în extracția de țăței și de gaze de sondă, pe de o parte, și în exploataările carbonifere, de minereuri și cariere, pe de alta, a fost destul de diferită. În cazul extracției de petrol producția a crescut în anii 1922 și 1923 exclusiv pe seama creșterii numărului de salariați, pentru ca apoi ponderea sporurilor de producție, grație forței de muncă să scadă extrem de rapid (1924 = 85,0%, 1926 = 38,5%, 1928 = 18,4%, 1930 = 3,1%), iar între 1931 și 1939 aceasta să fie egală cu zero. În cazul extracției de cărbuni, minereuri și cariere sporurile de producție obținute pe seama creșterii numărului de salariați au fost în creștere între 1922 și 1926 (de la 23,2% la 50,6%), în scădere între anii 1927-1929, egale cu zero, între 1930 și 1937, echivalente cu 19,6% în 1938 și 8,5% în 1939.

Pe ansamblul industriei extractive sporurile totale realizate între 1922 și 1939, față de 1921, s-au datorat în proporție de 7,3% creșterii numărului de salariați; în extracția de petrol și gaze de sondă menționata greutate specifică a fost mai mică (6,4%), în timp ce în exploatarea cărbunilor, minereurilor și carierei ea a fost mult mai mare, anume 19,4%.

Productivitatea muncii din industria extractivă - calculată în mil lei 1938 - a marcat în perioada 1922-1939 un ritm mediu anual de creștere de 7,2% (13). Între anii 1922-1928 acest ritm a fost de 11,1%, iar în anii crizei economice mondiale nu

mai puțin de 16,3%, pentru că în intervalul 1934-1939 el să devină negativ: - 5,2%.

Dacă în ceea ce privește producția nivelul cel mai ridicat a fost realizat în 1936, productivitatea cea mai înaltă a fost atinsă în 1934 (184.540 lei 1938 pe salariat). Cifra menționată era de peste 4,8 ori mai mare decât cei 38.184 lei 1938 pe un salariat, cât reprezenta randamentul pe angajat în 1921.

Relativ la dinamica productivității muncii, ea cunoaște, în raport cu 1921, o creștere anuală continuă până în 1934, an în care, aşa cum menționăm, a fost atins apogeul perioadei interbelice. Cei cinci ani care au urmat au consemnat, cu unele mici fluctuații, scăderi marcante ale productivității muncii, indicele realizat în 1939 - comparativ cu 1934 - fiind de 71,9 (14).

Dinamica productivității muncii la nivelul industriei extractive a fost rezultatul modului (diferit) în care a evoluat acest factor în extracția de petrol și gaze de sondă, pe de o parte, și în exploataările de cărbuni, minereuri și cariere, de celălalt. În primul caz ritmul de creștere înregistrat între 1922 și 1939 a fost mult mai mare (10,8%) decât în al doilea (3,25%). Pe subperioade, în sectorul țăciului și gazelor de sondă ritmul de creștere a fost impresionant între anii 1922 și 1928 (13,75%) și mai ales între 1929 și 1933 (26,5%), devenind negativ (-3,8%) în ultimii șase ani interbelici (1934-1939). Cauza care a stat la baza creșterii negative a productivității muncii din anii 1935-1939 a fost aceeași care a dus și la scăderea extracției - secătuirea rezervelor cunoscute, însotită de dezinteresul manifestat pentru atragerea în circuitul economic a unor noi câmpuri petroliifere.

Referitor la extracția de cărbuni, minereuri și exploataarea carierelor, ritmul de creștere desă și-a păstrat, pe subperioade, permanent valori pozitive, el a fost sensibil mai mic în intervalul 1922-1928 (6,5%) și extrem de modest între 1929-1933 (0,8%) și 1934-1939 (1,7%).

Creșterea productivității muncii s-a datorat preponderent progresului tehnic -

realizat în principal în extracția țăciului - respectiv înlocuirii în anii 1923-1925 a sistemului canadian și al celui hidraulic percutant cu sistemul de foraj Rotary (fapt ce permitea un foraj și la peste 2.500 m față de doar câteva sute de metri), precum și "prin raționalizare, reducere de tubaje și aparate perfectionate" (15). De altfel, Institutul românesc de conjunctură aprecia cu deplin temei - în 1934 - că "această ramură a industriei petroliifere din România (extracția - n.n.) rivalizează cu cea americană în ce privește randamentul și progresul tehnic" (16), iar comisiunea pentru petrol, una din cele șase comisii înființate în 1937 pe lângă B.N.R., cu scopul de a studia posibilitățile de plată și de aprovizionare a industriei naționale cu materii prime, considera, la rândul ei, că "exploatarea prin sonde se face cu cele mai perfecte mijloace tehnice. Se poate spune că sub acest raport industria noastră de petrol este foarte aproape de nivelul industriei americane" (17).

În legătură cu progresele tehnice pe care le-a cunoscut industria extractivă de petrol, considerăm demne de semnalat contribuțiile originale ale tehnicii din țara noastră, unele dintre ele constituind - la vremea respectivă - priorități pe plan mondial. Este vorba în primul rând de un nou sistem de tubare și cimentare a sondelor, sistem ce a permis realizarea unui "extrem de important progres, în aşa măsură încât dacă în 1926 tubam 380 kg de burlane de oțel/metru, astăzi (1936 -n.n.) tubăm numai 60-40 și 30 kg/metru" (18). Introducerea respectivului sistem a permis economisirea unor "sume imense", dacă se ține cont de faptul că un kg de burlan costa 18-20 lei și se importă contra devize forte. și un alt aspect demn de reținut, sistemul special de tubare și cimentare realizat și aplicat în România a fost adoptat abia ulterior și doar parțial de către tehnica de foraj nord-americană.

Noul sistem la care ne-am referit nu a reprezentat o realizare singulară în dome-

niu, industria extractivă de țări din România utilizând și "alte metode tot atât de folosite datorită aceleiași tehnice naționale" (19).

Ritmurile spectaculoase de creștere realizate între anii 1922-1928 și, mai ales, 1929-1933 s-au datorat neîndoios progreselor incontestabile în ceea ce privește tehnica extragerii țării, dar ele au fost - concomitent - și rezultatul exploatarii neconomice a zăcămintelor celor mai bogate cunoscute în epocă. Dovadă în acest sens - pe lângă faptul că în momentul în care s-a produs secătirea zăcămintelor de țări știute, ritmurile de creștere atât ale producției, cât și ale productivității, au devenit negative - stau și numeroasele aprecieri făcute în publicistica economică a timpului. Dintre ele ne limităm la a consemna doar una: "politica de până acum (1933-n.n.) a petrolului n-a avut în vedere decât un spor continuu de producție, fără nici o considerație pentru nevoile viitoare ale economiei naționale. Ceea ce este mai trist este faptul că sporul de producție nu s-a făcut în condițiuni economice. Rezultatul acestei politici a fost o epuizare a terenurilor petrolifere cunoscute" (20).

În sectorul extracției de cărbuni, minereuri și exploatarea carierelor progresul tehnic a fost mai puțin pregnant și cu destule disparități, atât între întreprinderile din aceeași ramură cât și între diverse subramuri. "Modernizarea minelor de cărbuni din România - se afirma într-o cunoscută lucrare elaborată în anii de sfârșit ai perioadei interbelice - s-a făcut în aşa fel încât astăzi minele românești, mai ales cele din Valea Jiului, sunt printre cele mai frumoase și mai bine utilate din Europa" (21). Este adevarat, în industria carboniferă au existat realizări notabile în privința modernizării utilajelor, echipamentului, a preparării cărbunelui și.a., dar principalele beneficiare au fost mariile societăți - S.A.R. "Petroșani" în primul rând, - exploataările mai mici continuând să lucreze în cea mai mare parte cu mijloace

tehnice tradiționale (22). Această situație era valabilă și pentru extractia minereurilor și exploataarea carierelor (23), cu precizarea că în aceste sectoare s-a realizat un progres tehnic mai mic decât în industria carboniferă.

Conform evoluției pe care am schițat-o, productivitatea muncii s-a dovedit a fi principalul factor de creștere a producției industriei extractive între anii 1922-1939.

În primii ani (1922-1925) - ani de refacere și de punere în funcțiune a potențialului economic care avusese foarte mult de suferit de pe urma primului război mondial, ca și de început a introducerii de perfecționări tehnice, raționalizări și.a. - ponderea sporurilor de producție obținute pe seama productivității muncii în industria extractivă a oscilat între 33,5% (în 1923) și 48% (în 1925). Din 1926, concomitent cu reducerea numărului de salariați ocupati în industria extractivă, aportul productivității muncii la creșterea producției devine din ce în ce mai mare: 59,8% în 1926, 72,7% în 1927, 84,9% în 1928, 85,4% în 1929 și 98,8% în 1930. Între 1931 și 1937 producția din industria extractivă a crescut exclusiv pe seama productivității muncii, iar în anii 1938 și 1939 contribuția productivității la majorarea producției a fost de 96,1% și, respectiv, 98,6%.

În extracția de țări și gaze de sondă până în 1926 aportul productivității la creșterea producției a fost deosebit de scăzut: egal cu zero în 1922 și 1923, cu 15% în 1924 și cu 35,2% în 1925. Introducerea noului sistem de foraj (Rotary), raționalizarea, reducerea tubajelor și.a. au făcut ca sporurile de producție pe seama creșterii productivității să fie din ce în ce mai mari: 61,5% în 1926, 72,2% în 1927, 81,6% în 1928, 81,7% în 1929, 96,9% în 1930 și 100% între 1931-1939.

Spre deosebire de țări și gaze naturale - sector în care sporurile de producție pe seama productivității au fost într-o puternică și continuă creștere -, în exarcăția de cărbuni, minereuri și exploatarea cariere-

lor acestea au fost sinuoase: în scădere între 1922 și 1926 (de la 76,8% la 49,4%), în creștere - la 83,1% în 1929 și 100% între 1930-1937 -, din nou în scădere în 1938 (80,4%) și iarăși în urcări în 1939 (91,5%).

Sporurile totale de producție realizate între 1922 și 1939, față de 1921, se datorează creșterii productivității muncii în pro-

porție de 92,7% pe ansamblui industriei extractive, de 93,6% în extracția de țăței și gaze de sondă și de "numai" 80,6% în exploatariile carbonifere, de minereuri și cariere - unde și progresul tehnic a fost mai puțin evident decât în extracția de țăței și cu suficiente disparități.

BIBLIOGRAFIE

1. Calculat pe baza datelor din: *Statistica industriei extractive 1939*, p.3 și *Anuarul statistic al României 1939 și 1940*, p.479.
2. Calculat pe baza datelor din: *Anuarul statistic al României 1939 și 1940*, p.575, 628-629.
3. Ibidem.
4. Calculat pe baza datelor din: *Statistica industriei extractive 1939*, p.3-12, 21, 47, 54, 74-75.
5. Ibidem.
6. Ibidem.
7. În calcule s-au inclus: extracția de țăței, cărburi, minereuri metalifere și nemetalifere, producția carierelor de piatră, precum și gazul natural consumat și valoarea sărăii vândute, întrucât pentru producția ultimelor două produse izvoarele documentare nu oferă date.
8. Calculat pe baza datelor din: *Statistica industriei extractive 1939*, p.3-12, 21, 47, 54, 74-75 și *Anuarul statistic al României 1939 și 1940*, p.456-461 și 472-475.
9. Ibidem.
10. Calculat pe baza datelor din: *Statistica industriei extractive 1937*, p.22-23; *idem*, 1939, p.16-17; *Anuarul statistic al României 1939 și 1940*, p.478-479.
11. În calcule nu a fost inclus personalul salinelor datorită lipsei cvasitotale de informații.
12. Toate calculele au avut la bază datele din: *Statistica industriei extractive 1937*, p.22-23; *idem*, 1939, p.3-12, 6-10, 15-17, 21-22, 47, 54, 74-75; *Anuarul statistic al României 1939 și 1940*, p.456-461, 472-477. Din calcule a fost eliminată producția de sare întrucât lipsesc informațiile referitoare la personalul salinelor.
13. Calculat pe baza datelor din: *Statistica industriei extractive 1937*, p.22-23; 1939, p.3-12, 16, 17, 21, 47, 54, 74-75; *Anuarul statistic al României 1939 și 1940*, p.456-461, 472-477.
14. Ibidem.
15. *Buletin trimestrial, Institutul Românesc de Conjuratură*, 1933, nr.1-2, p.26.
16. *Idem*, 1934, nr.1, p.35.
17. Contribuții la problema materiilor prime în România, vol.II, București, 1939, p.23.
18. Drăgușescu A., Industria de petrol sub influența crizei, în: *Aspectele crizei românești în cadrul crizei mondiale*, București, Tip. I.E. Torouiu, 1937, p.263.
19. Ibidem.
20. Leon Gh.N., Considerații privitoare la politica națională a petrolului, în: *Analele economice și statistice*, 1935, nr.10-12, oct.-dec., p.2.
21. *Enciclopedia României*, vol. III, p.614.
22. Pentru detalii vezi lucrarea: Maghiar N. și Olteanu St., *Din istoria mineritului în România*, București, Edit. științifică, 1970, p.287-298.
23. Ibidem.

ANEXE

**STRUCTURA PRODUCȚIEI MINIERE A ROMÂNIEI
ÎNTRĂ ANII
1921 - 1935 ***

Anexa nr.1

Anul	Total -mii lei-	% din total					
		Titeli	Cărbuni	Gaze naturale	Mine- reuri	Sare	Cari- ere
1921	2176225	46,9	42,7	1,5	2,8	5,2	0,9
1922	3332884	56,3	33,4	1,5	2,2	5,1	1,5
1923	6118620	61,4	29,2	1,8	2,9	3,6	1,1
1924	7635436	60,0	30,0	2,3	2,6	3,5	1,6
1925	8875918	64,8	25,8	2,1	2,3	3,1	1,9
1926	11797516	62,7	25,1	1,9	2,0	6,6	1,7
1927	10238173	59,6	26,7	2,4	2,2	6,9	2,2
1928	11739270	62,6	23,9	2,9	1,9	6,5	2,2
1929	11725605	63,5	21,8	4,1	2,1	6,1	2,4
1930	10148265	64,6	17,6	5,5	3,1	6,5	2,7
1931	5513565	50,2	24,8	7,3	5,2	9,7	2,8
1932	5521580	53,0	22,5	6,2	3,8	11,7	2,8
1933	5507274	58,1	17,9	5,6	5,3	11,2	1,9
1934	5519948	52,0	18,7	8,7	6,9	11,2	2,5
1935	7799340	58,5	15,5	6,6	8,3	8,6	2,5
1936	8171393	62,4	15,3	5,1	7,9	7,3	2,0
1937	12267749	65,9	11,5	9,4	6,5	4,9	1,8
1938	9598703	57,9	15,4	10,0	8,1	5,9	3,0
1939	13653287	69,3	11,4	6,5	7,0	4,5	1,3

* Calculat pe baza datelor din: Statistica industriei extractive 1939, p.3-12, 21, 47, 54, 74-75.

Anexa nr.2

PRODUCȚIA INDUSTRIEI EXTRACTIVE A ROMÂNIEI
ÎNTRE ANII 1921 - 1939 *

-mii lei 1938-

Anul	Valoarea produsiei	Indici	
		de bază	în lanț
1921	2782824	100	
1922	3325210	119,5	119,5
1923	3794945	136,4	114,1
1924	4273589	153,6	112,6
1925	4845144	174,1	114,6
1926	5763827	207,1	119,0
1927	6264201	225,1	108,7
1928	6802333	244,4	108,6
1929	7358835	264,4	108,2
1930	7974421	286,6	108,4
1931	8512638	305,9	106,7
1932	8938077	321,2	105,0
1933	8886082	319,3	99,4
1934	10314801	370,7	116,1
1935	10413908	374,2	101,0
1936	10935657	393,0	105,0
1937	9799071	352,1	89,6
1938	9598703	344,9	97,8
1939	9256163	332,6	96,4

* Calculat pe baza datelor din: Statistica industriei extractive 1939, p.3-12, 21, 47, 54, 74-75;
Anuarul statistic al României 1939 și 1940, p.456-461, 472-475.

Anexa nr.3

**DINAMICA SALARIATILOR DIN INDUSTRIA EXTRACTIVĂ
ÎNTRE ANII 1921 - 1939 ***

Anul	Total	Indici	
		de bază	în lanț
1921	62989	100	-
1922	69529	110,4	110,4
1923	78481	124,6	112,9
1924	83684	132,9	106,6
1925	88903	141,1	106,2
1926	92498	146,8	104,0
1927	86760	137,7	93,8
1928	78153	124,1	90,1
1929	79915	126,9	102,3
1930	64627	102,6	80,9
1931	50095	79,5	77,5
1932	47160	74,9	94,1
1933	46253	73,4	98,1
1934	53181	84,4	115,0
1935	57280	90,9	107,7
1936	59101	93,8	103,2
1937	62487	99,2	105,7
1938	69734	110,7	111,6
1939	65215	103,5	93,5

* Calculat pe baza datelor din: *Statistica industriei extractive* 1937, p.22-23; *idem*, 1939, p.16-17; *Anuarul statistic al României* 1939 și 1940, p.476-477.

Anexa nr.4

**PRODUCTIVITATEA MEDIE ANUALĂ
ÎN INDUSTRIA EXTRACTIVĂ ÎNTRE 1921 - 1939 ***

Anul	Lei 1938/ salariat	Indici
	de bază	în lant
1921	38184	100
1922	41171	107,8
1923	41985	109,5
1924	45174	118,3
1925	48463	126,9
1926	56279	147,4
1927	66068	173,0
1928	79924	209,3
1929	85557	224,1
1930	115688	303,0
1931	161679	423,4
1932	179618	470,4
1933	182369	477,6
1934	184540	483,3
1935	173015	453,1
1936	177207	464,1
1937	148746	389,6
1938	129463	339,1
1939	132624	347,3

* Calculat pe baza datelor din: *Statistica industriei extractive 1937*, p.22-23, 1939, p.3-12,16, 17, 21, 47, 54, 74- 75; *Anuarul statistic al României 1939 și 1940*, p.456-461, 472- 477.